

Centrumvisie Hardenberg 2040

Ge
meente
Hardenberg

Voorwoord

Wij presenteren u de Centrumvisie Hardenberg, een strategisch document dat de koers van de ontwikkeling van ons stadscentrum tot 2040 uiteenzet en onze ambities verbeeldt. Deze visie bouwt voort op het Masterplan Centrum Hardenberg uit 2005, waarmee de ruimtelijke hoofdstructuur van het centrum is gerealiseerd, en de Omgevingsvisie uit 2021, welke ingrijpende veranderingen in het centrum heeft geïnitieerd. Het resultaat is een compacter winkelcentrum en meer ruimte voor wonen aan de randen. De Detailhandelsstructuurvisie van 2023 versterkt dit met een beschrijving van de ruimtelijke structuur van de winkelstraten.

Het centrum van Hardenberg is niet alleen van groot belang voor onze inwoners, maar trekt ook, via fiets, openbaar vervoer en auto, bezoekers uit de hele regio. Het is een dynamische plek waar een mooie historie en

een ambitieuze toekomst samenkomen. Een centrum met een aantrekkelijk verblijfsklimaat en een onderscheidend vermogen.

Integrale benadering en sterke samenhang

Ons doel met deze visie is om ontwikkelingen integraal en in samenhang te benaderen om het centrum verder te ontwikkelen en de aantrekkingskracht te verhogen. We willen versnippering voorkomen en streven naar een optimale ruimtelijke kwaliteit waarbij projecten, initiatieven en investeringen elkaar versterken. Dit betekent dat we de kansen voor het centrum zorgvuldig in kaart brengen en aan de hand van sleutelprojecten concrete stappen zetten die bijdragen aan de totaalvisie. Deze verschillende projecten zijn onderverdeeld in drie hoofdthema's: Wonen & Voorzieningen, Het Centrum Verbinden, en Sfeer & Beleven en de

Verbinding met de Vecht en dragen ieder bij aan de verbeteringen en verfraaiingen van het centrum.

Voor ontwerp en uitvoering van projecten in de buitenruimte is de gemeente vooral aan zet. Voor ontwikkelingen van bijvoorbeeld nieuwe voorzieningen en woningen zullen vooral randvoorwaarden en ambities worden meegegeven aan de (private) partijen die hiervoor aan de lat staan. Deze projecten worden uiteraard niet allemaal gelijk opgepakt. Sommige projecten zijn al vergevorderd in de ontwikkeling en worden (bijna) uitgevoerd, andere projecten worden vooral geagendeerd en vragen nog om een zorgvuldige uitwerking en ontwerp. Hiervoor maken we een uitvoeringsagenda die na vaststelling wordt opgesteld.

Met deze visie willen we kansen pakken en samen bouwen aan een aantrekkelijk, bruisend en levendig centrum.

Inhoud

Inleiding	7
Het centrum van Hardenberg 'the place to be'	7
Opgave.....	8
Kenmerken van Hardenberg	10
 Het centrum in 2025	 15
Huidige situatie.....	15
Trends voor het centrum	20
 Het centrum in 2040.....	 27
Visie op hoofdlijnen.....	27
Uitwerking en projecten	29
Sleutelprojecten	34
Cruciale plekken beeldkwaliteit.....	51
Randvoorwaarden	52
 Participatie	 54

Inleiding

Het centrum van Hardenberg 'the place to be'

Landstad Hardenberg groeit als gemeente en heeft in 2040 ca. 70.000 inwoners, waarvan er 20.000 in de stad wonen. Er wordt vastgehouden aan bevolkingsgroei. Dit betekent dat er een flinke schaa sprong wordt gemaakt en Hardenberg als aantrekkelijke vestigingsplaats nog beter bekend staat. Hardenberg heeft de streekfunctie verder uitgebouwd als belangrijke en sterk onderscheidende stad in de regio tussen Zwolle, Emmen en Almelo. Het verzorgingsgebied overstijgt de gemeente en bedient een gebied van meer dan 100.000 inwoners!

Goede voorzieningen zorgen ervoor dat Hardenberg als vestigingsplaats aantrekkelijk is voor zowel bedrijven als nieuwe inwoners en bezoekers uit de wijde regio. Het heeft een goed ziekenhuis en een fraai theater mét bioscoop. Ook het stationsgebied is herontwikkeld en is in 2040 een bruisend

stadsdeel met nieuwe woningen, innovatieve bedrijvigheid en voorzieningen.

Het centrum zal daarom richting 2040 meegroeien met de behoeften van jong en oud. Het onderscheidend vermogen is daarbij een belangrijke factor. De voorzieningen zullen meegroeien met deze schaa sprong, nieuwe trends en ontwikkelingen worden gefaciliteerd en opgenomen en het centrum wordt nóg meer de huiskamer van de stad waar ontmoeten, verblijven en beleven fijn is voor iedereen.

Dit vraagt om een nieuwe structuur die voortbouwt op wat we al hebben. Zo wordt het stationsgebied beter gekoppeld aan het centrum met een aantrekkelijke route. Tegelijkertijd krijgt het centrum een sterkere relatie met de Vecht door het aanpakken van het waterfront via een koppeling met het hotel naast de Troubadour, nieuwe verblijfsaccommodatie en een aanpak van de

openbare ruimte rond de Haven en de Markt.

Op strategische plekken wordt herontwikkeld om de structuur aan te zetten en nieuwe onderscheidende voorzieningen en woningen te realiseren die het centrum versterken. Hierbij wordt invulling gegeven aan verschillende gebiedsprofielen die het centrum beter moeten definiëren.

Ten slotte worden straatprofielen op een fraaie manier opnieuw ingericht met meer groen om de verblijfskwaliteit te versterken in combinatie met klimaatadaptatie en tegelijkertijd de goede bereikbaarheid van het centrum te blijven faciliteren.

Kortom, het centrum van Hardenberg is the place to be!

Opgave

Groei, brede welvaart, bloeiende centra, een vitaal landelijk gebied en gastvrije kernen. Het gaat goed met de gemeente Hardenberg. Het beste van stad en platteland komt er samen. Met het centrum van Hardenberg als één van de visitekaartjes. Veel mensen werken er in een winkel, de horeca of de culturele sector. En veel mensen willen in en rond het centrum wonen, dichtbij de voorzieningen. Vanuit de regio komen bezoekers naar Hardenberg om te winkelen, voor de weekmarkt of om naar het theater of de bioscoop te gaan. In deze visie beschrijven we hoe het centrum van Hardenberg er in 2040 nog mooier en aantrekkelijker uit kan zien. Op een manier die past bij wat onze inwoners en bezoekers willen.

Er is veel gebeurd in het centrum

We werken en bouwen al jarenlang aan een nog mooier centrum. Daar zijn we zo'n 15 jaar geleden begonnen met de uitvoering van het grootschalige Masterplan Centrum Hardenberg. Sindsdien is er al veel veranderd in de stad. Het winkelgebied is compacter gemaakt. Zo gaan we leegstand tegen. Winkels en horeca zitten dicht bij elkaar. Aan de rand van het centrum kun je prettig wonen. En je vindt er dienstverlenende bedrijven.

Nog steeds werken winkeliers, horeca-ondernemers, aannemers, ontwikkelaars en de gemeente aan nieuwe projecten en plannen. Want een centrum is eigenlijk nooit 'af'.

In de afgelopen jaren stond de wereld om ons heen niet stil. Mensen kopen meer online. Ze gaan gericht naar een winkel. We willen een middagje funshoppen, naar een evenement,

een wandeling maken, lekker op het terras zitten of combinaties daarvan. Het centrum wordt daarmee steeds meer een sfeervolle plek waar je elkaar ontmoet. Een plek waar reuring is en waar je je kunt vermaken. Ook de coronacrisis bracht veel veranderingen met zich mee, die soms blijvend zijn.

En we moeten ons voorbereiden...

We hebben te maken met extremere weersomstandigheden. Met pittige regenbuien en hetere dagen. Mede daardoor verandert onze kijk op hoe een centrum eruit moet zien. We willen minder stenen en meer planten en bomen. Dat zorgt voor verkoeling op hete dagen en voorkomt wateroverlast bij regenbuien én dit kan bijdragen aan een aantrekkelijk beeld en een fijne verblijfskwaliteit in het centrum, zoals ook in het gemeentelijk Programma Klimaat, Water en Biodiversiteit is opgenomen.

Kansen voor het centrum van Hardenberg

Er liggen veel kansen voor ons centrum. Zo is de ligging pal naast rivier de Vecht een belangrijke kwaliteit. Ook het theater met z'n prominente plek in het centrum biedt kansen. Door deze kansen te pakken, kunnen we de aantrekkingskracht, het onderscheidend vermogen en de belevingswaarde van het centrum nog meer verbeteren en versterken. Dat is gewenst en nodig!

Luchtfoto centrum Hardenberg (schaal 1:2500)

Kenmerken van Hardenberg

Ontstaansgeschiedenis

De ontstaansgeschiedenis van Hardenberg laat een snelle groei van de stad zien. Met name vanaf de jaren '60 van de vorige eeuw is er in rap tempo ontwikkeld. In die tijd was Hardenberg aangewezen als ontwikkelingskern voor Noordoost-Overijssel. Tot op de dag van vandaag heeft de stad deze positie weten te behouden en is Hardenberg belangrijk voor de regio. De combinatie van nuchterheid en hard werken levert een stabiele stad en regio op die goed bestand is tegen de schokken van economische verandering.

Deze positie vraagt ook om een aantrekkelijk centrum met de voorzieningen die daarbij horen. Door deze groei en uitbreidingen ligt het centrum nu ook centraal in de kern met als bijzondere kwaliteit de fraaie ligging aan de Vecht. Stad en landschap raken hier elkaar.

Deze unieke ligging biedt kansen voor verdere versterking van het centrum van Hardenberg.

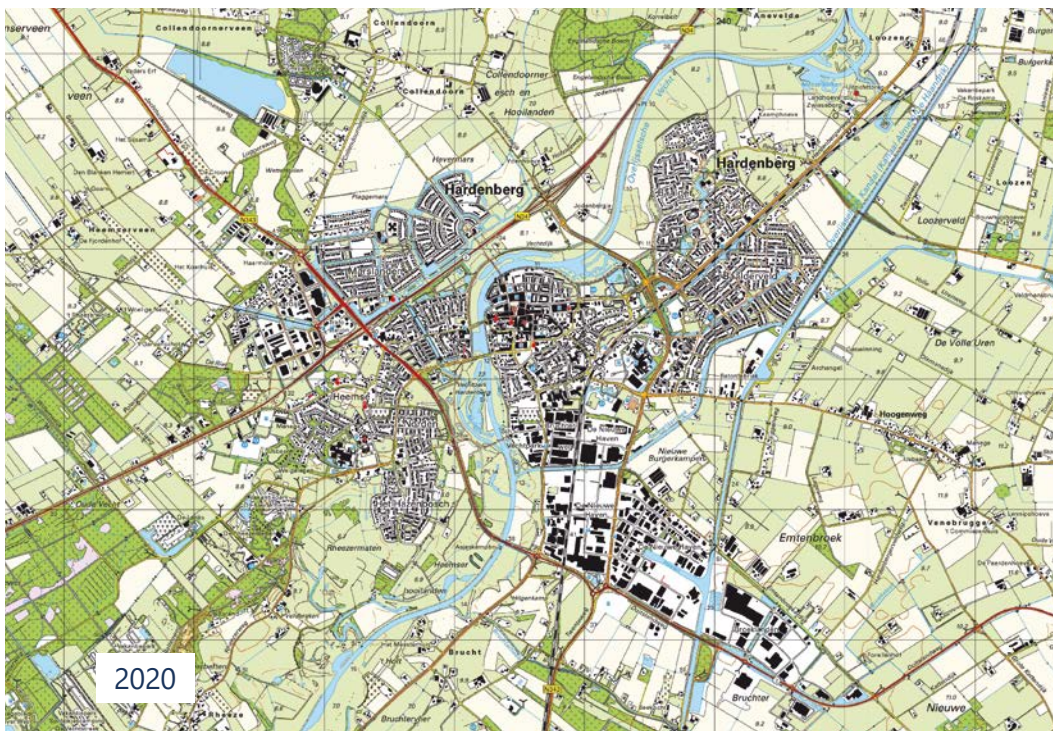
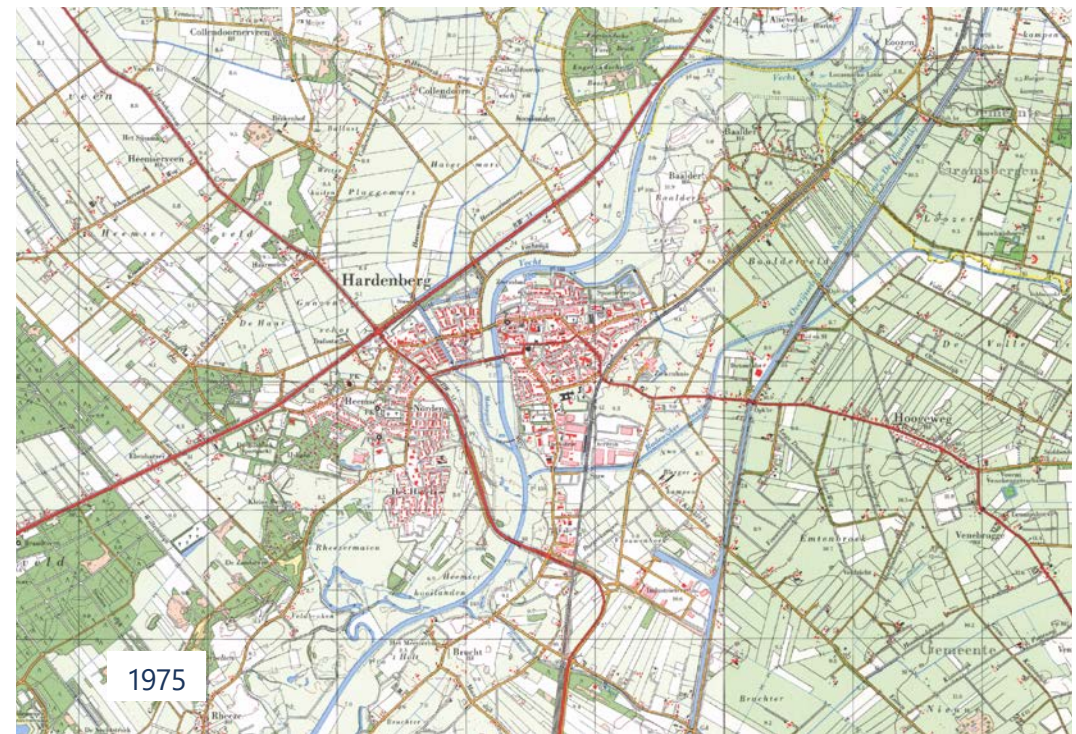
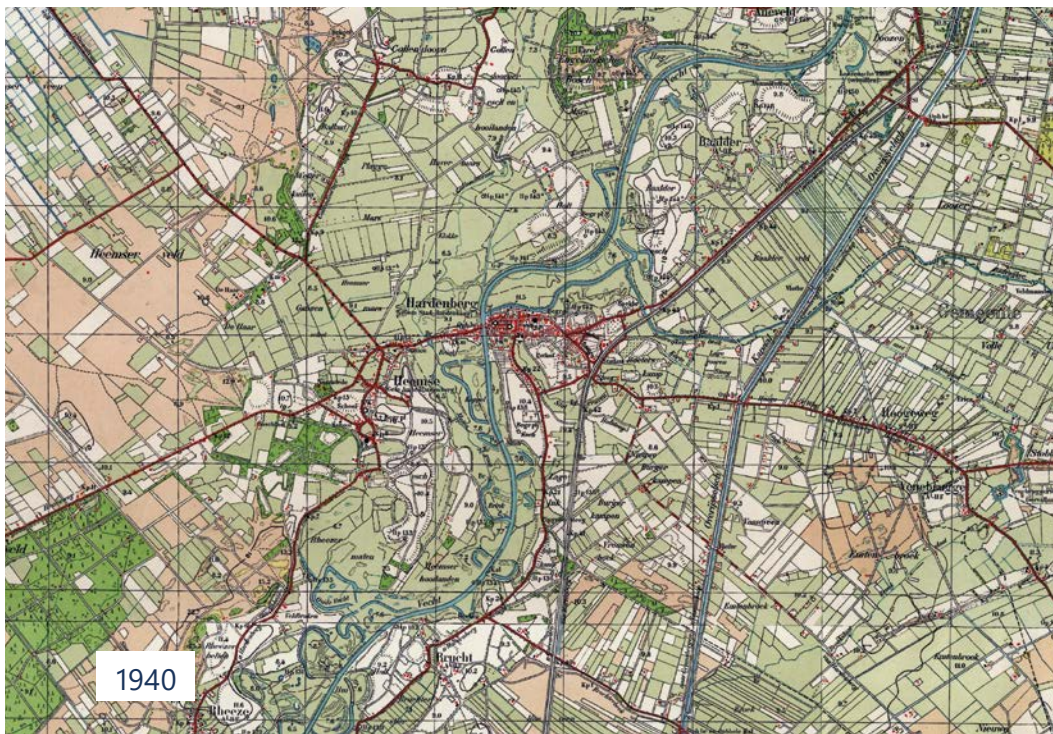
Recreatie

De omgeving van Hardenberg biedt veel ruimte voor recreatie. Met veel en goed gewaardeerde campings die er alles aan doen om de aantrekkelijkheid voor hun gasten te verhogen. Met de aanleg van het Vechtpark zijn waterveiligheid, recreatie en landschapsschoon met elkaar verbonden. Een voorbeeld hiervan is het Pieterpad, dat door het Vechtpark loopt en verschillende recreanten trekt. Veel toeristen weten Hardenberg te vinden en bezoeken tijdens hun vakantie het centrum van Hardenberg. Dit is belangrijk voor het economisch functioneren van het centrum. Aan de andere kant draagt de kwaliteit van het centrum voor een belangrijk deel bij aan de recreatieve beleving van Hardenberg.

Economie/bedrijvigheid

Hardenberg is de banenmotor van de regio (zie bijlage). Het bedrijfsleven is gevarieerd. Met een relatief groot aandeel van de hoogwaardige industrie. De vele verborgen kampioenen maken Hardenberg bijzonder. Deze bedrijven zijn bij onze inwoners relatief onbekend, maar wereldberoemd in de marktniche waar ze actief zijn. Ze werken hard aan vernieuwing en innovaties. Onderdelen uit Hardenberg gaan de wereld over. Op het vlak van dienstverlening is Hardenberg sterk in logistiek en groothandel. Ook zorg en onderwijs zijn belangrijk sectoren.

De agrarische sector is belangrijk voor de economie van Hardenberg. Maar de landbouw in Nederland staat voor grote uitdagingen. Ook de boeren in Hardenberg hebben daarmee te maken. In Hardenberg

Context

- bos
- landbouw & grasland
- water
- bebouwing
- wegen
- spoorweg
- ontwikkeling wonen
- ontwikkeling bedrijven

Marslanden

Centrum

Stationsknoop

Heemse

Baarder

Baalderveld

De Nieuwe Haven

zien we mooie voorbeelden van innovaties in de landbouw. Ook zien we initiatieven om de samenleving bewust te maken van het boerenland en het boerenwerk. Mogelijk biedt dit kansen voor het centrum (denk aan winkels en horeca met regionale producten).

Net als in de rest van het land heeft ook de Hardenbergse economie te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Bedrijven zitten te springen om werknemers. Een aantrekkelijk centrum van Hardenberg draagt bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven. Het kan talenten verleiden om (terug) naar Hardenberg te komen en in Hardenberg te blijven wonen.

Wonen

Door de toenemende bedrijvigheid is Hardenberg behoorlijk gegroeid. Vanaf de jaren '60 zijn bij het dorp Heemse net over de Vecht verschillende woonwijken gebouwd. In de jaren '70 kwam op de plek van het gehucht Baalder een gelijknamige woonwijk. Eind jaren '80 kwam ten zuiden daarvan de wijk Baalderveld. Vanaf eind jaren '90 is Marslanden de nieuwste woonwijk. Hier wordt nog steeds gebouwd. In het centrum van Hardenberg is ook flink gebouwd. Dit draagt bij aan de levendigheid van het centrum. De nieuwe bewoners van het centrum zijn ook consumenten en dragen bij aan de levendigheid.

Natuur, recreatie en openbare ruimte

- grasland
- bos
- water
- langzaam verkeersroutes
- treinstation
- bushalte
- cruciale plekken
- beeldkwaliteit

Het centrum in 2025

Huidige situatie

Het centrum van Hardenberg is de gemeenschappelijke 'huiskamer' van inwoners, ondernemers en bezoekers. Het centrum functioneert als 'visitekaartje' van de stad. Sfeer, traditie, geschiedenis, ondernemerschap en vernieuwing komen hier samen.

Voorzieningen voor de regio

Het centrum van Hardenberg is rijk aan regionale voorzieningen voor ontspanning, ontmoeting en onderwijs. Deze voorzieningen zijn belangrijk. Ze hebben grote toegevoegde waarde voor het vestigingsklimaat van Hardenberg. Zo vind je in het centrum het theater, de bioscoop en een weekmarkt. Rond het centrum zitten scholen en het ziekenhuis. Hier ligt het onderscheidend vermogen.

Wonen

Veel mensen wonen in het centrum of willen er wonen: dichtbij de winkels en de voorzieningen. De woningen in en rond het centrum zorgen voor een levendige omgeving. Het woningaanbod in het centrum is uitgebreid en er zijn nog verschillende projecten in aanbouw of in voorbereiding. De stroom aan woningbouwprojecten laat zien dat het centrum een aantrekkelijke woonlocatie is en er daarom nog steeds behoefte is aan extra woningen voor verschillende doelgroepen in Hardenberg en in het centrum.

Openbare ruimte

Ondanks dat het centrum recent gedeeltelijk is vergroend, komt een deel hiervan nog vrij functioneel over. Zo nodigt het centrum nog niet overal uit om er wat langer te verblijven.

Met de ligging aan de Vecht heeft het centrum een unieke kwaliteit. Door aanleg van het Vechtpark Hardenberg zijn water, beleving en natuur verbonden. Het gebied rond de Vecht is van hoge kwaliteit. Maar de verbinding en wisselwerking tussen het centrum en de Vecht is beperkt. Zo liggen de haven en de Markt dicht bij elkaar maar mist nog er een duidelijke connectie. Ook is de Vechtpromenade verouderd en zijn materialen aan vervanging toe.

Bereikbaarheid

Het centrum heeft een belangrijke regiofunctie waarbij een goede bereikbaarheid met de auto cruciaal is. Zo is de auto dominant aanwezig in het centrum. In en naar het centrum wordt de auto goed bediend. Er zijn verschillende in- en externe ontsluitingen. Bezoekers kunnen op veel plekken in en rond het centrum parkeren.

Functies, voorzieningen en routes anno 2023

- winkelen
- eten & drinken
- boodschappen
- gezondheid
- cultuur en maatschappij
- samenkomen en religie
- onderwijs
- parkeren
- hoofdwegen

Hoewel er voldoende hoofdroutes voor langzaamverkeer aanwezig zijn, kunnen de overige routes worden verbeterd. Deze zijn niet altijd herkenbaar en veilig ingericht. Zo gaan relatief veel routes langs onaantrekkelijke achterkanten van gebouwen die aantrekkelijker gemaakt kunnen worden door de toevoeging van bijvoorbeeld een muurschildering of betere verlichting.

Momenteel ontbreken in de directe nabijheid van de winkels en andere voorzieningen de nodige stallingsplaatsen voor fietsers. Hierdoor is het minder aantrekkelijk om op de fiets te komen of rijden fietsers regelmatig door de winkelstraten waarbij de confrontatie met de voetganger op de loer ligt. De bereikbaarheid van het centrum per fiets is daarom een belangrijk actiepunt. Maar ook per auto is de bereikbaarheid een aandachtspunt. Zo wordt

het parkeren zoveel mogelijk geconcentreerd langs de belangrijkste bronpunten.

Winkelen

Het centrum van Hardenberg is goed uit de coronacrisis gekomen. Er is nog steeds een gevarieerd en goed geconcentreerd winkelaanbod. Nieuwe formules komen naar

Hardenberg of bestaande ondernemers breiden uit. Dat gevarieerde aanbod vinden bezoekers prettig. Om bezoekers te blijven trekken, is alertheid, persoonlijke dienstverlening en iets 'extra's' nodig. Zoals evenementen en een onderscheidende marketing.

Ondernemers en de gemeente werken op een hechte manier samen. Ze worden daarbij ondersteund door een breed gedragen centrummanagement. Gemeente en centrummanagement werken samen aan het Actieplan Hardenberg Centrum 2021-2023.

Het centrum van Hardenberg heeft 31.355 m² vvo (winkelvloeroppervlak) aan commerciële voorzieningen, verdeeld over 167 verkooppunten (Locatus, 2024). Het aanbod bestaat voor het grootste deel uit winkels in de branche 'mode en luxe' (o.a. kleding- en schoenenwinkels). Daarna zijn er veel winkels in dagelijkse goederen (supermarkten en

speciaalzaken), horeca en dienstverlenende bedrijven (o.a. kappers en makelaardijen). Met name de supermarkten trekken veel bezoekers en zorgen daarmee ook voor meer autoverkeer. Hardenberg heeft een belangrijke regionale functie, en het grote aanbod is dan ook passend bij deze functie. De omvang van het winkelaanbod is dan ook een van de belangrijkste bezoekmotieven voor het centrum blijkt uit het Koopstromenonderzoek Oost-Nederland.

Het totale commerciële aanbod is sinds 2010 afgenomen, van 203 naar 167 verkooppunten nu. Daarnaast is ook de verdeling van functies veranderd. Algemeen beeld is dat het 'traditionele' winkelaanbod afneemt en andere centrumfuncties zoals horeca en cultuur een groter aandeel uitmaken van het centrumaanbod. Dit komt overeen met de landelijke trend. Opvallend is de ontwikkeling van de leegstand. Deze nam tot 2020 gestaag

toe, maar is sindsdien flink afgenomen. De leegstand in verkooppunten bedraagt in 2024 circa 7,5%. Dit is lager dan het Overijssels en landelijk gemiddelde, waar de leegstand 9,5% bedraagt.

Trends voor het centrum

Verskillende trends hebben invloed op het functioneren van een centrum.

Van retail naar beleving

Traditioneel bevindt het kernwinkelapparaat (inclusief speciaalzaken) zich in het centrum. Ook in Hardenberg. Online winkelen heeft een hoge vlucht genomen. Deze trend zet zich naar verwachting nog verder door. Om aantrekkelijk te blijven, moet het centrum zich daarom nadrukkelijk onderscheiden. Van een 'place to buy' wordt een centrum een 'place to be'. Bezoekers hebben behoefte aan service, gemak en beleving. Zowel in de winkels als in de omgeving.

Detailhandel

De detailhandel en winkelgebieden in binnensteden zijn de laatste jaren sterk in verandering. Het betreft veelal structurele, veranderingen die enerzijds voortkomen uit veranderd koopgedrag. Anderzijds hebben deze weer een blijvende invloed op het aanzien van de aanwezige functies in centrumgebieden en daarmee op het koopgedrag. Binnensteden/ centrumgebieden reageren op het koopgedrag, maar kunnen koopgedrag ook beïnvloeden, door hier goed op in te spelen.

- Door de sterke toename van online shoppen is er minder behoefte aan winkels in non-food. Uit het Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2023 blijkt dat bijvoorbeeld bijna 35% van de modebestedingen, bijna 20% van de bestedingen aan woninginrichting en 45% van de bestedingen aan elektronica via internet gaan. Een verdere groei zal

niet uitblijven. De bestedingen aan niet-dagelijkse goederen in fysieke winkels dalen hierdoor sinds 2019.

- Winkels moeten inspelen op de veranderende wensen van de consument en hen bedienen met een goed functionerende en overzichtelijke webshop. Winkels in mode & luxeartikelen en andere niet dagelijkse goederen trekken zich terug in de grootste centra (met voldoende kritische massa met voldoende passanten en potentiële klanten en mogelijkheden voor 24/7 exposure). Deze winkels richten zich steeds meer op centra met beleving en zijn plaatsen van beleving in plaats van alleen een plek voor transacties.
- De foodsector drukt een steeds grotere stempel op winkelgebieden. De bevolking identificeert zich sterk met zijn eetgedrag ('Food is the new fashion') en dat geldt met name voor jongeren. Vooral de supermarkten profiteren hiervan. Een

steeds groter aandeel van de dagelijkse bestedingen vindt plaats in supermarkten, ten koste van de speciaalzaken.

- Branchevervaging en –verbreding gaat al een tijd niet meer alleen over detailhandel. Het gaat steeds meer om nieuwe combinaties van bedrijfsmodellen vanuit horeca, detailhandel en dienstverlening in één vestiging. Dit wordt ook wel ‘blurring’ genoemd. Blurring bestaat in vele soorten en maten. Denk aan kappers die koffie schenken en restaurants die streekproducten verkopen. Het inpassen van deze nieuwe bedrijfsmodellen in bestaande regels levert vaak discussie op, met name als de verkoop van alcohol daarbij in het spel is (Drank- en Horecawet).

Horeca

Horeca is in de afgelopen jaren een groeisector gebleken, ook in winkel- en centrumgebieden.

In (de centra van) steden is het aanbod en de diversiteit aan horeca sterk groeiend. De consument brengt steeds meer tijd door buiten de deur en kiest steeds vaker voor gemak. De consument heeft dan een andere perceptie van de prijs van eten en drinken, waardoor de ‘buiten-de-deur-consumptie’ steeds hoger wordt. Ook in kleinere centra en ondersteunende gebieden is horeca niet alleen het verlengstuk van een bezoek aan een winkel,

maar ook andersom. De sector profiteerde ook van een stijging van het inkomende toerisme.

In vrijwel alle Nederlandse binnensteden nam (in ieder geval tot de coronacrisis) het aantal horecazaken toe. Deze ontwikkeling hangt samen met de afname van het winkelaanbod. Mede door het online winkelen is er minder behoefte aan fysieke winkelmeters, terwijl de behoefte aan ‘beleving’ juist toeneemt.

Overige functies

Ook ambachtelijke commerciële diensten zoals de kapper, de schoenmaker en maatschappelijke diensten zoals de tandarts en het kinderdagverblijf, spelen een steeds belangrijkere rol in centrum- en kleinere winkelgebieden. Steeds vaker vestigen deze ondernemingen zich in centrumgebieden en vormen zij daar een (noodzakelijk) onderdeel van.

Alle consumentgerichte commerciële partijen (detailhandel, horeca, ambachten en diensten) trekken potentiële klanten naar een gebied en creëren zo ontmoetingsplekken. De verschillende functies versterken elkaar en zullen in de toekomst idealiter steeds vaker onderdeel zijn van een cluster.

Centrumgebieden worden zo veelkleuriger en multifunctioneler. Deze overige functies

die fysiek bezocht worden, worden steeds belangrijker voor centrumgebieden.

Functies mixen

In stedelijke gebieden kunnen nieuwe concepten waarbij functies worden gemixt de levendigheid versterken. Denk aan een zaak waar je na een schoonheidsbehandeling een broodje kunt eten, of waar de fietsenmaker ook een kopje koffie serveert. Dit soort initiatieven trekken diverse doelgroepen aan, bevorderen de kwaliteit van het centrum en verlengen de bezoekersduur.

De gemeente wil dit soort laagdrempelige initiatieven in en rond het centrum actief stimuleren en ruimte bieden aan kleine en startende ondernemers. De Kastanjehof is hier een goed voorbeeld van: een plek waar starters en kleine MKB-bedrijven zich eenvoudig kunnen

Functies mixen: Koffie en fietsenmaker

Funcities mixen: Koffie en fietsenmaker

vestigen, experimenteren en doorgroeien. De gemeente vervult hierin een aanjagende en faciliterende rol.

Van auto naar langzaam verkeer

De auto krijgt in het centrum steeds minder de overhand. Voetgangers, fietsers en de vele variaties op de fiets vragen en krijgen steeds meer ruimte. Ook de verandering van autobezit naar autodelen en langzaam verkeer vraagt om een nieuwe kijk op de inrichting van de openbare ruimte. Zo wordt ter hoogte van de Amaliabrug onderzocht of een knip in de ontsluiting aan de Vechtvoorde mogelijk is, om het doorgaande verkeer om het centrum heen te leiden. In een nader onderzoek brengen we de effecten en de gevolgen van deze knip en de gevolgen die dit met zich meebrengt in kaart.

Door de nieuwe inrichting van het centrumgebied kunnen, volgens ons programma mobiliteit, duurzame vormen van verplaatsing worden gestimuleerd en anderen juist worden ontmoedigd. Zo zien we in het centrum steeds vaker frictie tussen (snel) fietsverkeer en voetgangers. Om deze reden willen we het fietsverkeer in de winkelstraten zoveel mogelijk ontmoedigen. Denk daarbij aan optimale voorzieningen voor het fietsparkeren en een voetgangersvriendelijke inrichting die doorgaand fietsverkeer in de winkelstraten minder interessant maakt. Daarnaast onderzoekt de gemeente momenteel de mogelijkheid om in het centrum tijdens bepaalde bloktijden een fietsverbod in te stellen die de frictie tussen voetgangers en fietsers op de drukste momenten van de dag moet verminderen.

Vergroening, klimaatbestendigheid en verduurzaming

Het denken over het toekomst- en klimaatbestendig maken van (binnen)steden ontwikkelt zich momenteel snel door. Dominant hierin zijn maatregelen en strategieën voor het (her)inrichten van een (binnen)stad op basis van natuurlijke principes. Hiermee kan de (binnen)stad opnieuw onderdeel worden van het natuurlijke systeem: bodem, water, groen en ecologie. Zo hoeft een (binnen)stad niet langer maatregelen te nemen om zich te beschermen tegen natuurlijke krachten als hitte, droogte en regen.

De stad kan er gebruik van maken door straten, pleinen, parken, gebouwen en watersystemen te zien als één stadslandschap. Alles wordt met elkaar verbonden. Dit samenhangend landschap krijgt zo ruimte om zichzelf te reguleren.

Het vergroenen van binnensteden, het bevorderen van biodiversiteit en de water- en klimaatopgave zijn nu de meest zichtbare veranderingen. Deze aanpassingen aan toekomstige situaties bieden ook goede kansen om de openbare ruimte in het centrum aantrekkelijker te maken en de verblijfskwaliteit voor de bezoekers te versterken en daarmee de verblijfsduur te verlengen. Zo kunnen aantrekkelijk groen en zitplaatsen worden gecombineerd tot bijzondere plekken voor verblijf en ontmoeting.

Toenemende grijze druk

Het inwonertal van de gemeente Hardenberg groeit de laatste jaren. Er wordt verwacht dat dit aantal ook in de komende jaren hard zal blijven stijgen. Opvallend bij deze groei is dat de samenstelling ervan mee verandert. Met name de grijze druk neemt de afgelopen jaren steeds

meer toe. Dit is echter geen probleem waar enkel Hardenberg mee kampt. Vergrijzing is een trend die steeds meer voorkomt in de kleinere dorpen en steden van het oosten van het land. Jongeren die in de regio opgroeien, trekken over het algemeen meer richting het westen van Nederland, zoals de Randstad, om te studeren en vestigen zich vervolgens hier.

Een andere factor die bijdraagt aan deze toenemende grijze druk is het type woningaanbod binnen de gemeente. In het centrum van Hardenberg worden met name appartementencomplexen bijgebouwd zoals Oosteinde en de nieuwe appartementencomplexen langs de Vecht. Hoewel wonen in het centrum ook onder de jongeren populair is, denk hierbij aan de kleinere appartementen in panden boven winkels, is een groot deel van het huidige woningaanbod over het algemeen populairder onder de oudere generatie woningzoekenden.

Om ook in het centrum diverse doelgroepen te kunnen faciliteren, moet in het centrum de juiste mix aan woningen worden ontwikkeld, waarin ook de jongere doelgroep prettig kan wonen.

Met deze trends moeten we rekening houden zodat Hardenberg de levendigheid in het centrum moet kunnen blijven faciliteren.

Het centrum in 2040

Visie op hoofdlijnen

In 2040 heeft het centrum van Hardenberg meer samenhang, meer sfeer en meer attractiewaarde. De totaalbeleving klopt. Bereikbaarheid, cultureel aanbod, winkels en horeca, nieuwe bedrijvigheid, wonen en openbare ruimte zijn in balans. Een huiskamer met regionale functie.

Die totaalbeleving is wat Hardenberg onderscheidt van andere centra in de regio. Namelijk de combinatie van een goed en volledig stedelijk aanbod, waarbij tegelijkertijd het karakter van een kleinschalig historisch centrum behouden is. Het centrum heeft een volwaardig winkelaanbod, uniek cultureel aanbod in de regio in de vorm van theater en bioscoop, veel gezellige horeca en een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte. Nu de ligging aan de Vecht meer benut wordt, is ook dit een belangrijke aantrekkingskracht van Hardenberg.

- **Samenhang:** het geheel van projecten, initiatieven en investeringen is meer dan de optelsom der delen, maar draagt gezamenlijk bij aan de versterking van het centrum.
- **Sfeer:** dit versterkt het verblijfsklimaat, het onderscheidend vermogen en het imago van het centrum.
- **Aantrekkingskracht:** bezoekers gaan geregeld naar het centrum en verblijven daar graag langer.

Het bruisende en multifunctionele centrum van Hardenberg is in 2040 dé plek waar inwoners en ondernemers uit de omgeving en uit de regio een totaalaanbod vinden op het gebied van winkelen, horeca en cultuur.

Het centrum van Hardenberg is 'de omreis waard'. Bezoekers combineren winkelen met naar de markt gaan of een lunch. Ze gaan een hapje eten voorafgaand aan een

theatervoorstelling of doen een drankje na een bioscoopbezoek. Ook maken mensen die in het ziekenhuis moeten zijn daarna een rondje door het centrum. Bruisende evenementen in de vakanties of de weekenden trekken extra bezoekers naar het centrum.

Rond het kernwinkelgebied is het goed wonen in één van de appartementen of woningen. Bij nieuwe woningbouw komt de focus meer op het trekken van jongere doelgroepen te liggen. Met winkels en voorzieningen dichtbij. De bewoners zijn er 24/7 en zorgen voor een levendige omgeving.

Het centrum is door het Vechtpark en de Vechtpromenade nauw verbonden met de Vecht. De ligging in een groen en waterrijk gebied zie je terug op de pleinen en in de winkelstraten. Het theater is het cultureel middelpunt van het centrum. Langs de Vecht

kun je flaneren of neerstrijken op één van de terrassen. Je vindt er eigentijdse winkels, die inspelen op de trends van dat moment.

Het centrum van Hardenberg biedt een compleet aanbod dichtbij. Op een laagdrempelige manier. Een middagje Hardenberg kan altijd en is altijd leuk! Wie langer wil blijven, kan overnachten in het centrum.

Uitwerking en projecten

Om tot het beeld te komen dat we voor ogen hebben in 2040 worden verschillende plekken in het centrum aangepakt op drie niveaus.

1. Het gaat daarbij om de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen en woningen op verschillende strategische plekken in het centrum.
2. Het gaat om de toekomstbestendige en aantrekkelijke herinrichting van het openbaar gebied zoals pleinen, straten en kades.
3. Het gaat om de verbinding tussen de Vecht en het centrum.

Rijp en groen

Om de ambities voor 2040 waar te maken, zijn daarom verschillende sleutelprojecten benoemd die de ruimtelijk en functionele kwaliteit van het centrum gaan versterken.

Voor de keuze van deze sleutelprojecten is expliciet gekeken naar de schaal en strategische waarde van de projecten in het centrum van Hardenberg.

Deze projecten worden uiteraard niet allemaal direct opgepakt. Sommige projecten zijn al vergevorderd in de ontwikkeling en worden (bijna) uitgevoerd, andere projecten worden vooral geagendeerd en vragen nog om een zorgvuldige uitwerking en ontwerp.

Voor ontwerp en uitvoering van projecten in de buitenruimte is de gemeente vooral aan zet. Voor ontwikkelingen van bijvoorbeeld

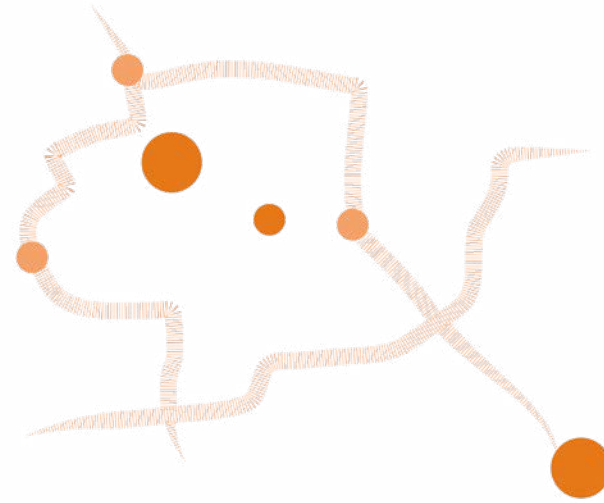
nieuwe voorzieningen en woningen zullen vooral randvoorwaarden en ambities worden meegegeven aan de (private) partijen die hiervoor aan de lat staan.

Ten slotte zijn er maatregelen nodig die vooral ondersteunend en faciliterend zijn. Denk daarbij aan het opstellen van een nieuw terrassenbeleid en aan ondernemers de kans geven om met nieuwe concepten het centrum op een hoger niveau te brengen.

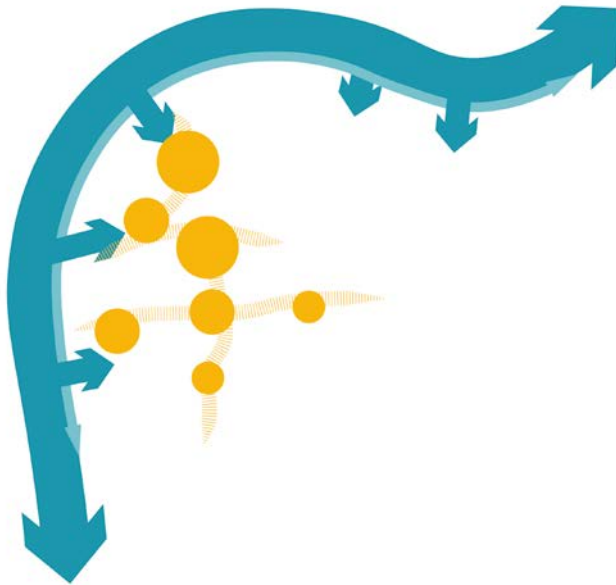
Hiervoor zullen mogelijk nieuwe beleidsregels moeten worden geformuleerd en zijn mogelijk aanpassingen in het omgevingsplan nodig.

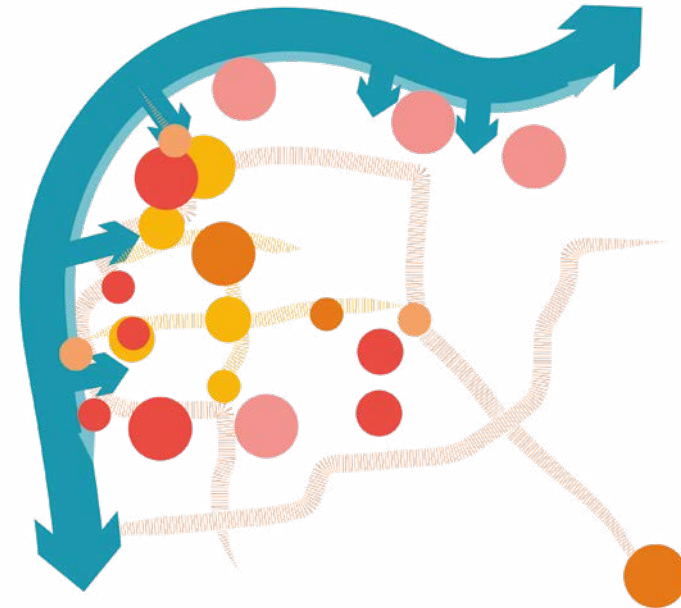
1. Wonen & voorzieningen

2. Het centrum verbinden

3. Sfeer & beleving, verbinding met de Vecht

Centrumvisie Hardenberg 2040

Visiekaart

 vergroenen

Wonen & voorzieningen

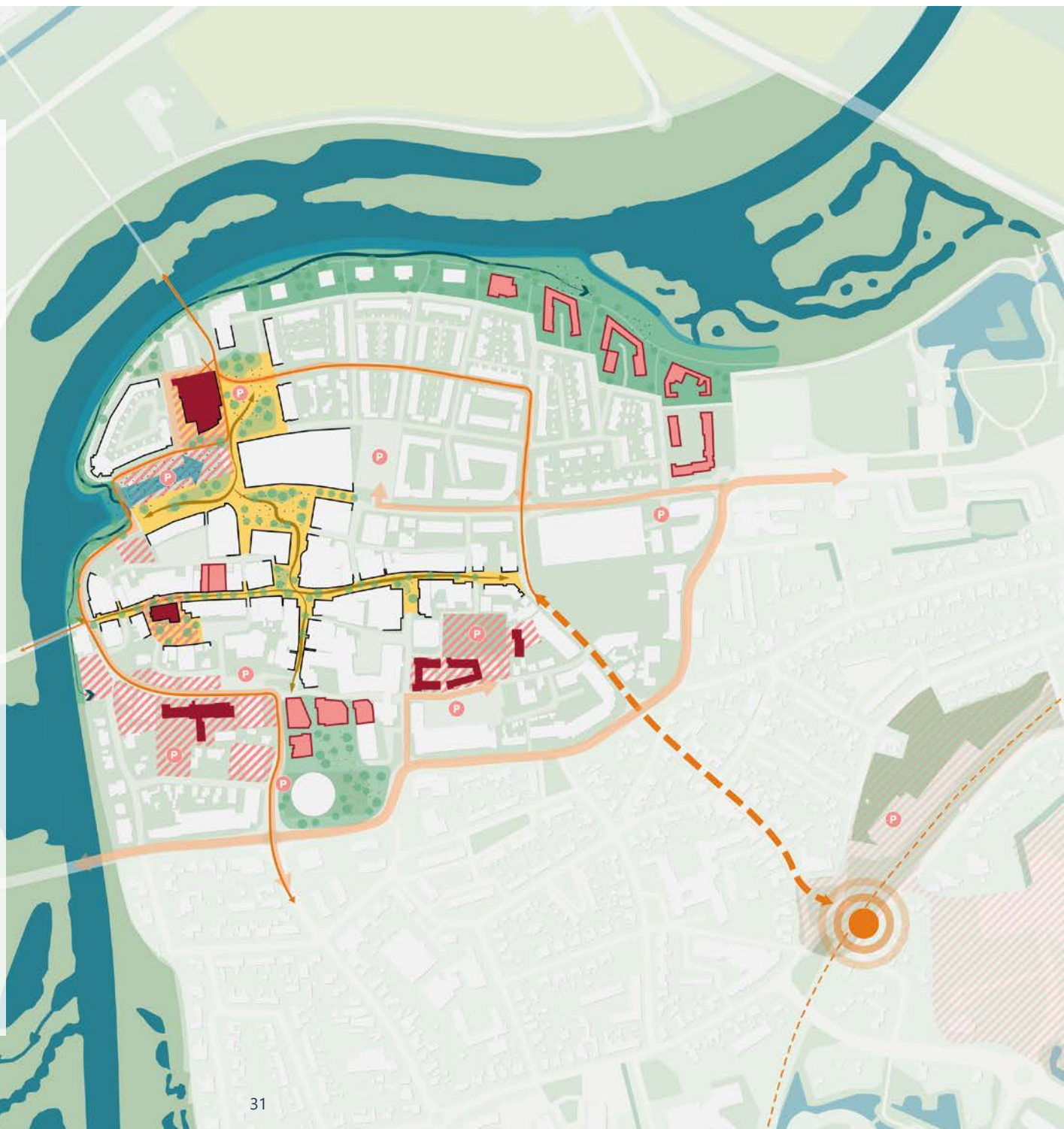
- ontwikkeling woningen
- (her)ontwikkeling voorzieningen
- studiegebied ontwikkeling
- parkeerplaatsen

Het centrum verbinden

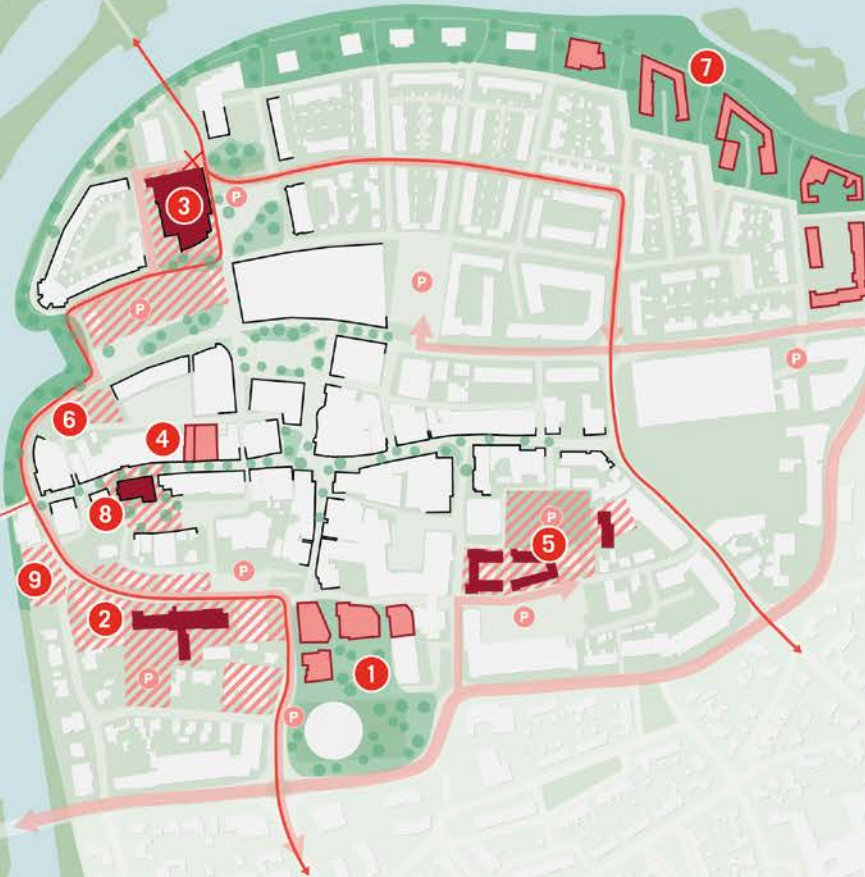
- treinstation
- verbinding centrum -
- stationsgebied verbeteren
- fietsroute
- mogelijke knip
- langzaam verkeersroute

Sfeer & beleving, verbinding met de Vecht

- centrum pleinen en straten
- verblijfs- en ontmoetingsplekken
- Vechtpromenade
- langzaam verkeersroute
- gedempte haven
- studiegebied verbinding met het water

- 1 De Spinde
- 2 De Kastanjehof en omgeving
- 3 Theater en omgeving
- 4 Voorstraat 25
- 5 ALDI/Israël Emanuelplein
- 6 Haven/Kromme Steeg
- 7 De Vechte
- 8 Stephanuskerk
- 9 Vechtparkhotel

1. Wonen & voorzieningen

Wat voor woning je ook zoekt, je vindt hem in of rond het centrum. Van koop- en huurwoningen in verschillende prijsklassen, van eengezinswoning met tuin tot appartement met uitzicht op de Vecht. Je ziet er ook bijzondere woonvormen, zoals op het grensvlak van wonen en zorg. Of woningen die zijn gebouwd in collectief particulier opdrachtgeverschap.

De nieuwe woningbouwcomplexen hebben de stedenbouwkundige structuur versterkt. Gaten zijn logisch opgevuld. Achterkanten zijn voorkanten geworden.

In het centrum van Hardenberg woon je op loopafstand van de winkels. Met alle voorzieningen in de buurt zoals het theater, ziekenhuis en station. De buurt is levendig maar niet te druk door de commerciële en maatschappelijke voorzieningen. Voorzieningen

in en rond het centrum bieden toegevoegde waarde voor bewoners en bezoekers. Ze zijn eigentijds en bewegen mee met veranderingen in de samenleving. De voorzieningen maken het aantrekkelijk om er te wonen. Andersom zorgen de bewoners voor leefbaarheid, levendigheid en sociale cohesie en veiligheid in het centrum.

Het theater als cultureel middelpunt vervult een brede maatschappelijke functie. De theatercultuur in Hardenberg bloeit. Het theater is letterlijk zichtbaar in het centrum. In een gezellige omgeving die samen met het marktplein het kloppend hart van het centrum is.

Voor wie een nachtje wil blijven, zijn voldoende mogelijkheden om te overnachten. Bijvoorbeeld in een nieuw hotel in het centrum aan de Vecht.

Niet alleen voor bezoekers is Hardenberg aantrekkelijk, maar ook voor de lokale ondernemer. Zo biedt de stad ruimte voor studenten of kleine en startende ondernemers die zich in deze regio willen gaan vestigen. Plekken zoals de Kastanjehof maken het mogelijk om zogenaamde pilotwinkels of startups te faciliteren, waarmee de gemeente dit soort initiatieven actief stimuleert.

Sleutelprojecten

1. De Spinde

Het verouderde winkelgebied verandert in een aantrekkelijk woongebied met 80 appartementen. De openbare ruimte wordt compleet vernieuwd met aandacht voor groen, water en biodiversiteit. De route vanuit de parkeergarage naar het winkelgebied wordt verbeterd.

2. De Kastanjehof

De Kastanjehof is een prachtig en waardevol monument welke door de ligging als schakel tussen de Spinde en de Vecht in het centrum nieuwe kansen biedt. De gemeente maakt een gebiedsvisie voor het pand en de directe omgeving met doel om het gebied weer nieuwe allure te geven.

De gemeente heeft besloten de verbindende delen te slopen en de monumentale panden te laten staan en te verduurzamen. Na deze verduurzamingslag gaat de gemeente onderzoeken wat voor toekomstige invulling de Kastanjehof zal krijgen.

3. Theater en omgeving

We onderzoeken de toekomst van Theater de Voorveghter. Dit theater, gevestigd in het centrum van Hardenberg, speelt een belangrijke rol in het centrumgebied.

Naast het theater zelf, wordt ook gekeken naar de omgeving rondom de Gedempte Haven. De samenhang tussen de Vecht en het Marktplaats

dient te worden versterkt met het Theater op een prominent plek aan een plein.

Verschillende scenario's worden geanalyseerd om te bepalen hoe het gebied zich kan ontwikkelen. De beoogde besluitvorming door de raad vindt in 2026 plaats.

Hierbij wordt goed gekeken naar de openbare ruimte en wordt een impactanalyse gemaakt.

Ook wordt de ontsluitingsrouting van het gebied in kaart gebracht om de bereikbaarheid te optimaliseren.

4. Voorstraat 25

De Voorstraat kent een aantal fraaie historische panden. Hier staat ook het pand Voorstraat 25 (de voormalige Ter Stal winkel). Qua architectuur voegt dit pand weinig toe aan de sfeer en beleving in het centrum. Door sloop en nieuwbouw herstellen we het karakter van de straat. Uitgangspunt is winkelen op de begane

grond en een aantal appartementen op de verdieping.

Qua maat en schaal wordt een pand teruggebouwd welke aansluit bij omliggende bebouwing van één of twee lagen met een kap. De uitstraling van dit nieuwe pand is passend in de karakteristieke uitstraling van de historische straat.

5. ALDI/Israël Emanuelplein

Met deze gebiedsontwikkeling versterken we de stedenbouwkundige structuur en verbeteren we de verkeersroute richting de parkeerterreinen van de twee supermarkten in dit gebied. Het plan voorziet in de nieuwbouw van een supermarkt (ALDI) met ca. 60 appartementen daar bovenop. Dit betreft vooral middeldure

gelijkvloerse woningen voor kleine huishoudens. Daarnaast wordt een nieuw bouwvolume met enkele woningen voorgesteld op de vrijkomende locatie waar de ALDI op dit moment gevestigd is.

De ontwikkeling van de locatie biedt een mooie kans om de omliggende openbare ruimte aantrekkelijk en klimaatadaptief in te richten.

6. Haven/Kromme Steeg

Deze kavel is geschikt voor een woongebouw met zicht op de haven. De prominente locatie aan de Vecht biedt kansen om hier een accent toe te voegen met een mix aan woningtypes. Er wordt nog onderzocht of wonen aan het maaiveld wenselijk is, of dat een commerciële/ dienstverlenende functie passender is.

7. De Vechte

Met circa 185 nieuwe woningen ontstaat een geheel nieuw stadsfront richting de Vecht. In dit gebied komen verschillende typen woningen in verschillende prijsklassen. De openbare ruimte krijgt een klimaatadaptieve nieuwe inrichting die past bij het waterrijke en groene gebied.

8. Stephanuskerk

De Stephanuskerk is een karakteristiek gebouw aan de Voorstraat en een historisch punt in het centrum. Ook is deze oudste kerk van Hardenberg een rijksmonument.

Door nieuwe publieke functies te vestigen in dit historische gebouw biedt het de kans om

een nieuwe hotspot in het centrum te worden. We onderzoeken de combinatie van een commerciële en/of maatschappelijke functie met de karakteristieke architectuur wat tegelijkertijd een impuls dient te geven aan het omliggende Wilhelminaplein.

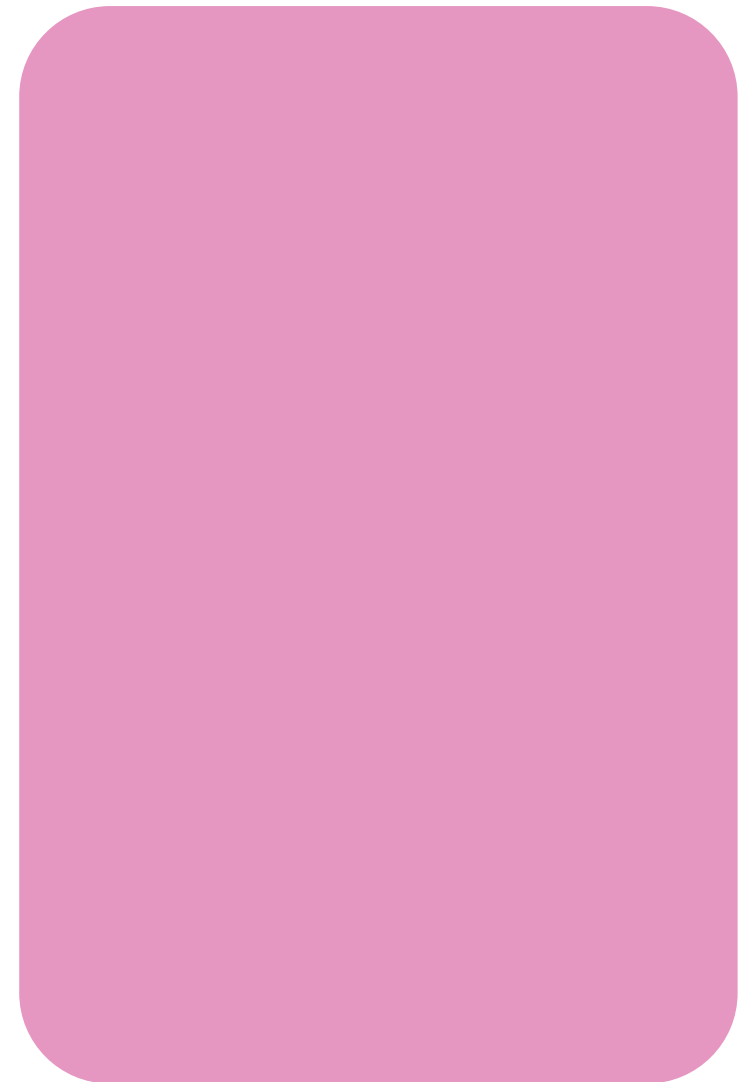
Het kerkbestuur en de gemeente gaan de mogelijkheden voor de invulling van het kerkgebouw nader verkennen.

9. Hotel

De locatie naast het Grand Café Restaurant de Troubadour wordt in de huidige situatie gebruikt als parkeervoorziening en voegt hiermee beperkte ruimtelijke kwaliteit toe aan het centrum. De ligging aan de Vecht en vlak bij de Kastanjehof biedt kansen om de verbinding tussen het centrum en de Vecht te versterken.

Een hotel heeft een publiek en levendig karakter, welke een relatie kan leggen met de Vecht, door middel van bijvoorbeeld een terras aan het water. Een studie naar de ontwikkelmogelijkheden zal de ruimtelijke inpassing en vormgeving verder onderzoeken.

- 10 Verbinding centrum - station
- 11 Groene pleinen en straten
- 12 Fietsverkeer monitoren

2. Het centrum Verbinden

De relatie tussen het centrum en stationsgebied is versterkt. Wanneer je met de trein naar Hardenberg komt, kom je binnen in een nieuw stationsgebied waar onderwijs, werken, wonen en zorg elkaar versterken. Je wandelt of fietst vanaf het station via een logische en aantrekkelijke route zo naar het centrum.

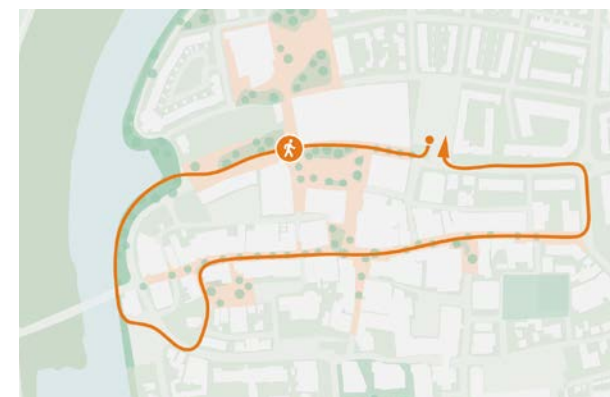
Het centrum wordt groener. De openbare ruimte heeft een hoge kwaliteit waarbij de verschillende pleinen op een aantrekkelijke manier met elkaar worden verbonden.

Er is ruimte voor water. Verschillende soorten planten en dieren hebben er ruimte.

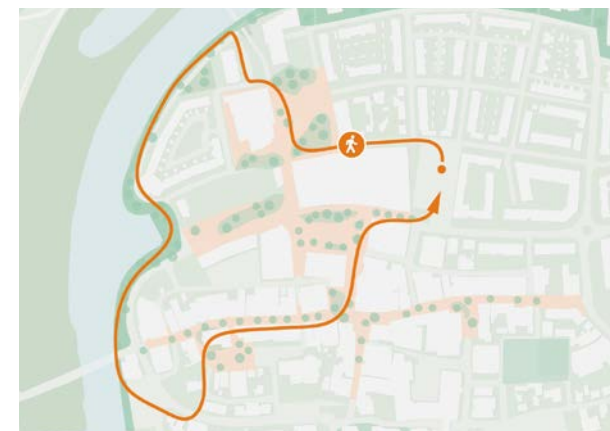
Fiets- en wandelroutes worden in het profiel benadrukt en goede stallingen, ook voor elektrische fietsen, worden op centrale punten aangelegd om alternatieve en vriendelijke vormen van vervoer te stimuleren. Door de

verbetering van deze fietsverbindingen rondom het centrum wordt geprobeerd het doorgaande fietsverkeer minder dwars door de stad te laten rijden waarmee de fietsers van de voetganger worden gescheiden. Voor voetgangers zullen nieuwe 'rondjes' worden gecreëerd waarmee de bezoekers langs de belangrijkste punten in het centrum worden geleid zoals het winkelgebied, de Stephanuskerk, de Vechtpromenade en het theater- en Wilhelminaplein. Het is belangrijk dat bestaande routes hierop aansluiten, aangenamer worden en beter worden benadrukt. Een belangrijk onderdeel van deze structuur is bijvoorbeeld het Pieterpad, een route die menig wandelaar naar het centrum van Hardenberg trekt.

Het centrum blijft goed bereikbaar met de auto met voldoende parkeergelegenheid in de randen die snel en veilig toegang bieden tot het centrum. Hierdoor wordt de verblijfskwaliteit in het centrum op een nieuw niveau gebracht en blijft het goed bereikbaar.

Suggestie rondje winkelgebied

Suggestie rondje langs de Vecht

10. Verbinding tussen centrum en station

Het station is belangrijk voor de bereikbaarheid van het centrum. Deze verbinding kan verbeterd worden door hier een aantrekkelijke en aansprekende verbinding van te maken. Een duidelijke hoofdfietsroute tussen het centrum en het station die wordt ingericht als fietsstraat, waar de auto te gast is.

Er zijn drie onderdelen die een belangrijke rol spelen in het verbeteren van deze verbinding:

1. Entree centrumgebied: herkenbare en aantrekkelijke entree van het winkelgebied.
2. Stationsstraat: veilige en aangename inrichting van profiel.
3. Stationsplein: kenmerkende entree van de stad met duidelijke oriëntatie richting het centrum.

11. Groene pleinen en straten

Meer sfeer en beleving gaat hand in hand met vergroening. Bewoners en bezoekers van de stad waarderen groen. Zo is het Marktplaats recent gezelliger gemaakt met een groene inrichting die aansluit op het multifunctionele karakter van het plein.

Maar niet alleen het Marktplaats. Ook rond de Stephanuskerk, Klepperplein, kop van

de Fortuinstraat en de hoek Admiraal Helfrichstraat/Oostende zien we kansen om nieuw groen te combineren met onder andere speelvoorzieningen en betere zitgelegenheden. In aansluiting hierop wordt ook gekeken naar de ontsluitingswegen in en rondom het centrum. Bij de herinrichting daarvan wordt onderzocht hoe deze routes niet alleen functioneel, maar ook prettig vormgegeven kunnen worden.

12. Fietsverkeer monitoren & parkeren

In het centrum van Hardenberg wordt ingezet op een voetgangersvriendelijke binnenstad waar het fietsverkeer actief wordt gemonitord en gestuurd. Zo dient het voor fietsers aantrekkelijk én vanzelfsprekend te worden om het centrum te mijden als doorgaande fietsroute. De gemeente onderzoekt bijvoorbeeld de

invoering van een fietsverbod in het centrum tijdens specifieke bloktijden.

Tegelijkertijd wordt ingezet op het concentreren van het fietsparkeren langs de belangrijkste invalswegen en bronpunten van het centrum. Voorbeelden hiervan zijn een inpandige bewaakte fietsparkeerplek of overzichtelijke parkeerplekken aan het begin van de winkelstraat.

- 13 Theaterplein
- 14 Straatkunst
- 15 Terassenbeleid
- 16 Gevelverbeteringssubsidie
- 17 Vechtplein
- 18 Vechtpromenade

3. Sfeer & beleving, Verbinding met de Vecht

Het centrum van Hardenberg is nog meer de huiskamer van de Hardenbergers. De verschillende pleinen hebben elk een eigen identiteit. De pleinen zijn door gezellige winkelstraten verbonden of lopen in elkaar over. Deze samenhang zorgt voor een compact, herkenbaar, gastvrij en eigentijds kernwinkelgebied midden in het centrum van Hardenberg. Deze structuur sluit naadloos aan op de Vecht die een hecht onderdeel vormt van de routing, de sfeer en attracties van het centrum. Door de ligging aan de rivier komen stad en platteland hier in het centrum samen. Zo is de relatie met de Vecht een belangrijk onderdeel van het DNA van Hardenberg.

Dit DNA van Hardenberg is op verschillende plekken zichtbaar door straatkunst en andere culturele uitingen. Het marktplaatsplein is het hart van de stad. Hier ga je naartoe om te winkelen, te lunchen of mensen te ontmoeten. De traditionele weekmarkt heeft vaste waarde. Voor wie iets

bijzonders wil beleven, zijn er door het jaar heen allerlei evenementen.

Het marktplaatsplein en Badhuisplein zijn via een nieuw (theater)plein met elkaar verbonden en hebben samenhang. Het theater heeft een belangrijke plek aan dit nieuwe plein. Met de entree van het theater als blikvanger, omringd door terrassen. Na sluitingstijd van de winkels is het (theater)plein de plek waar je wilt zijn voor een drankje op een terras. Ook is er meer ruimte voor de stalling van de fiets in dit deel van de stad.

Het Wilhelminaplein biedt ruimte voor een levendig horecaplein, complementair aan de bestaande horeca in het centrum. Door een uitnodigende mix van (avond)horeca en belevingswaarde brengt het plein reuring in de stad, versterkt het de verbinding met de Vecht en draagt het bij aan de levendigheid en belevingswaarde van het gebied.

De Vechtpromenade tussen de Kruserbrink en de Europaweg is het balkon van de stad. Centraal op het balkon is het plein ter hoogte van de Gedempte Haven en het theater. Al wandelend over de promenade en het plein kijk je uit over het Vechtpark. Of je geniet van de omgeving vanaf een terras of tijdens het sporten. 's Avonds kun je er flaneren. De promenade en het plein brengen de Vecht en het centrum beter met elkaar in verbinding. De Voorstraatbrug, welke als belangrijke verbinder dient, krijgt een impuls. Het centrum keert zo het gezicht naar de Vecht en andersom.

Het centrum van Hardenberg is groen en duurzaam. Groen in het centrum is multifunctioneel. Het groen in het centrum stimuleert verblijf en ontmoeting en is goed voor het imago van Hardenberg.

13. Theaterplein

Het theater doet mee in het centrum. We benutten de kansen in de omgeving van het theater. Met een nieuw plein. De ruimte tussen het Badhuisplein en de Markt wordt als plein een sterke verbindende schakel. Ook zijn er kansen om het theater beter bij het centrum te betrekken. Een studie naar het theater brengt de kansen en mogelijkheden

in beeld. Met het culturele thema kan het plein een eigen identiteit krijgen waar ruimte is voor creatieve uitingen, zoals het plaatsen van kunstelementen of tijdelijke initiatieven. Met een groen karakter draagt het bij aan de leefbaarheid van het centrum en wordt het doorkruisen met de fiets ontmoedigd.

14. Straatkunst

Met (straat)kunst fleuren we gebouwen op en maken we plekken bijzonder. Het is ook een uiting van kunst in de openbare ruimte. Met muurschilderingen op diverse panden in het centrum bijvoorbeeld voegen we een nieuwe dimensie/laag toe aan de bestaande situatie. Deze schilderingen vergroten de aantrekkingskracht en belevingswaarde.

15. Terrassenbeleid

Horeca is een belangrijke pijler voor de aantrekkingskracht van het centrum.

Terrassen zijn daar een belangrijk onderdeel van. Met een nieuw terrassenbeleid willen we weer nieuwe eigentijdse criteria stellen om de uitstraling en kwaliteit te borgen. Het terrassenbeleid wordt daarom herijkt.

16. Gevelverbeteringssubsidie

Om de beeldkwaliteit van het kernwinkelgebied in Hardenberg te versterken is het gewenst om bepaalde gevels te verbeteren. Hiervoor heeft de gemeente een gevelverbeteringssubsidie beschikbaar.

De gevelverbeteringssubsidie is bedoeld voor het verbeteren van de luifel, pui of

entree aan de voorzijde van een winkel in het kernwinkelgebied. De eigenaar van het pand kan de subsidie aanvragen.

17. Vechtplein en Gedempte Haven

Het parkeerterrein Gedempte Haven is in 2006 opgeleverd.

De circa 280 parkeerplaatsen zijn een zogenaamd bronpunt voor parkeren voor de westkant van het centrum. Ook als er een voorstelling in het theater is, zijn deze parkeerplaatsen nodig om de bezoekers

op korte afstand te laten parkeren. De parkeervoorziening werkt goed. Maar er zijn veel kansen voor dit gebied. De Gedempte Haven ligt tussen de rivier en de Markt. Die relatie kan beter en sterker. Met een publiekstrekker waardoor het gebied gaat leven. En een aantrekkelijke openbare ruimte die past bij de waterrijke omgeving. We brengen de kansen en mogelijkheden in beeld bij de studie naar het theater.

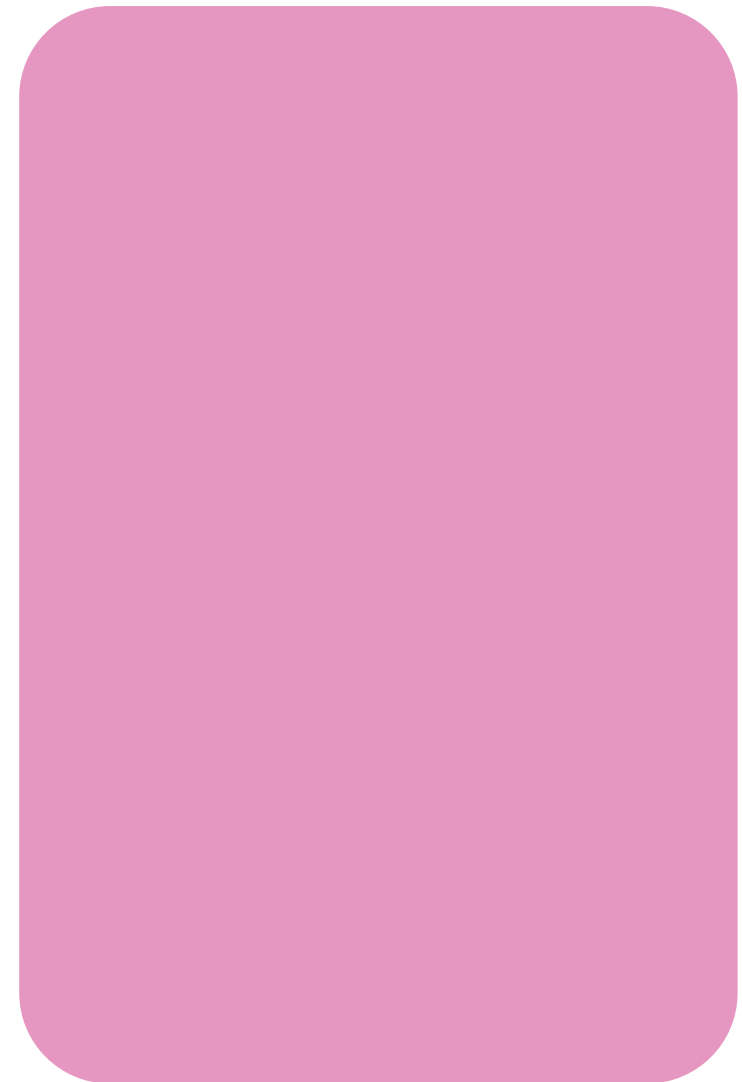
18. Vechtpromenade

We maken hiervan een uitnodigende plek om te zijn, te wandelen en te flaneren. De promenade krijgt een impuls die zorgt voor een sterkere relatie tot het straatniveau en het water. Door middel van voldoende zitgelegenheden, betere verlichting en de toevoeging van nieuwe elementen kan de waterkant van Hardenberg nieuw

leven worden ingeblazen en wordt de sociale veiligheid verbeterd.

Daarbij kijken we ook of we de promenade iets door kunnen trekken, onder de brug door en onderlangs restaurant de Troubadour, waardoor een verbinding ontstaat tot aan het toekomstige hotel aan de Vecht.

Cruciale plekken beeldkwaliteit

Naast de sleutelprojecten zijn er een aantal cruciale plekken in het centrum waar beeldkwaliteit nog niet optimaal is. Dit zijn plekken, voornamelijk bij de entrees van het centrum, die dominant zijn in het straatbeeld. Het is namelijk (bijna) het eerste wat je ziet als je het centrum van Hardenberg binnenkomt en vormen daarmee ook een sterk oriëntatiepunt. Op de kaart hiernaast zijn de belangrijkste van deze cruciale plekken aangegeven. Ze zijn op dit moment nog geen concreet project, maar zijn wel een kans voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

1. Kop van de brug: de bebouwing op de hoek van de Voorstraat en de Havenweg is zichtbaar vanaf de overkant van de Vecht en vormt de entree naar het centrum vanaf het westen. Op dit moment heeft een gebouw geen uitnodigende uitstraling. Het openen van de plint zou al voor een kwaliteitsimpuls kunnen zorgen.
2. Panden tegenover de Kastanjehof: de gesloten, sobere bebouwing vormt een groot contrast met het monumentale en karakteristieke pand de Kastanjehof. Doordat de bebouwing heel dicht tegen de weg gepositioneerd is, blijft er beperkte ruimte over om een prettig profiel te realiseren met ruimte voor entrees, voetgangers en groen. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen ligt hier een grote kans.
3. Appartementencomplex Salland: op de route vanaf het treinstation naar het centrum van Hardenberg kom je langs dit appartementencomplex uit de jaren '80. De architectuur is opvallend, maar voegt in beeldkwaliteit nauwelijks iets toe aan het gebied.
4. Entree Oosteinde: aan het begin van de Oosteinde is een nieuw appartementengebouw ontwikkeld en is het plein opnieuw ingericht. Deze ingrepen dragen al bij aan de verbetering van deze entree naar het winkelhart. Het gebouw op de andere hoek (nr. 34) biedt nog kansen voor verbetering. Een duidelijke markering van het begin van de winkelstraat in de vorm van een accent zou hier passend zijn.
5. Entree zuidwestzijde Europaweg: aan de Europaweg naast het stadskantoor staat een wat gedateerd winkelstrip. De uitstraling voor een entree is niet optimaal. Hier liggen kansen om het beeld van de belangrijke stadsentree te versterken.

Randvoorwaarden

Om invulling te geven aan de visie gelden een aantal randvoorwaarden. Ze zijn geen doel op zich, maar wel nodig voor de samenhang, sfeer en aantrekkingskracht van het centrum.

Een goed bereikbaar centrum

Door uitvoering van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan en het Fietsplan is het centrum goed bereikbaar met de auto. De hoofdroutes voor fietsers, wandelaars en auto's zijn duidelijk. Er is een logische routing en ontsluiting. Maar bezoekers worden vooral verleid om op de fiets en te voet naar het centrum te komen. We stimuleren wandelen en fietsen via het STOMP-principe: 'stappen-trappen-openbaar vervoer-mobility as a service-privéauto'. Bereikbaarheid gaat hand in hand met verblijfskwaliteit. Voldoende parkeerruimte is noodzakelijk, maar dat gebeurt niet overal zichtbaar op straat.

Projecten die bijdragen aan een goed bereikbaar centrum:

- Parkeren fiets: we zetten in op een herijking van fietsbeleid. Met aandacht voor de routes, fietsparkeren en het systeem.
- Herinrichten Centrumontsluiting: aansluiten bij studie die momenteel loopt.
- Herinrichten Europaweg/aanpak rotonde Bruchterweg: aansluiten bij studie die momenteel loopt.
- Op alle wegen in het centrum met fietsers en autoverkeer bij elkaar, wordt 30 km/u de norm.

Klimaatadaptatie/biodiversiteit

Het programma Klimaat, water en biodiversiteit geeft invulling aan het klimaatrobuust inrichten van de openbare ruimte, het vergroenen en het versterken van de biodiversiteit. Bij nieuwe plannen en projecten kijken we naar 'meekoppelkansen'.

Een sterk winkelaanbod

Het kernwinkelgebied en de aanloopstraten zijn beschreven in de detailhandelsstructuurvisie. Door een kwalitatief hoogwaardig centrum met goede randvoorwaarden zijn we aantrekkelijk voor winkels om zich te vestigen.

De basis op orde

We hebben de basis op orde en dit kunnen we uitbouwen.

Randvoorwaarden hiervoor zijn:

- Een goed onderhoudsniveau van openbaar gebied, de panden en overgangen naar de openbare ruimte.
- Een veilige omgeving, zowel op het gebied van verkeer, maar ook vanuit het oogpunt van sociale veiligheid. Denk daarbij aan overzicht, voldoende verlichting en plekken waar voldoende zicht op is.
- Een schone en gezonde omgeving. Denk daarbij aan het tegengaan van vervuilende functies en voldoende ruimte voor bewegen en ontmoeten en het stimuleren van duurzame vervoerswijzen.

Participatie

Stap 1 Opstarten participatie

Om tot een breed gedragen centrumvisie te komen waarin de belangen van de stakeholders en bewoners zoveel mogelijk mee zijn genomen, is een participatietraject opgestart.

Stap 2 Presentatie aan de raad

De concept centrumvisie is aan de raad gepresenteerd om de raad mee te nemen in de visie op het centrum en om zo de belangrijkste thema's uit te kunnen zetten.

Stap 3 Stakeholders betrekken

De belangrijke stakeholders zoals winkeliers en andere ondernemers in het centrum, voorzieningen en eigenaren zijn betrokken bij de aanscherping van de visie. Waar moeten we onze aanzet aanscherpen of hebben we dingen gemist?

Stap 4 Overige belanghebbenden

Na aanscherping van de visie is deze aan heel Hardenberg gepresenteerd.

Vaststelling procedure door Raad

Aan het opstellen van deze visie is een uitgebreid participatieproces voorafgegaan. Tijdens de conceptfase zijn betrokken partijen, stakeholders en andere belanghebbenden actief meegenomen in het aanscherpen van de visie.

De thema's vanuit de visie zijn allereerst gepresenteerd aan de gemeenteraad. Tijdens deze bijeenkomst zijn raadsleden meegenomen in de hoofdopzet van de visie, hebben zij hun ideeën en mening gedeeld en inzicht gegeven in de verschillende sleutelprojecten. Hun opmerkingen en suggesties zijn vervolgens verwerkt in de verdere uitwerking.

Als volgende stap in het participatieproces zijn de belangrijkste stakeholders betrokken, waaronder Stichting Centrummanagement Stad Hardenberg, de Belangenvereniging Bewoners Centrum Hardenberg, Platform Inclusief en ook de participatieraad. Ook met hen is tijdens een

informatiebijeenkomst, met onder andere een interactieve digitale vragenronde, waardevolle input opgehaald die in de visie is verwerkt.

Vervolgens is aan de hand van de belangrijkste thema's opnieuw geparticipeerd tijdens een openbare informatieavond, waar inwoners vrij konden deelnemen en hun mening konden geven. Daarnaast zijn de kaarten vanuit de Centrumvisie via een online participatietool breed toegankelijk gemaakt, zodat ook bewoners die niet fysiek aanwezig konden zijn hun reactie konden achterlaten. Alle opgehaalde ideeën, adviezen en opmerkingen uit de verschillende participatiemomenten zijn zorgvuldig verzameld, geanalyseerd en verwerkt. Dit intensieve proces heeft als doel te komen tot een breed gedragen en toekomstgerichte visie op de ontwikkeling van het centrum van Hardenberg richting 2040.

Colofon

In opdracht van:
gemeente Hardenberg

Vormgeving:
Total iD

Ontwerp:
RHO ADVISEURS

Vastgesteld door de raad op:
3 februari 2026